

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.238.2024.AB

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z interpelacją, znak pisma: K10INT2613, przesłaną przez Pana Posła Krzysztofa Bojarskiego w sprawie limitów zarobków dla emerytów i rencistów, pragnę przekazać co następuje.

Świadczenia emerytalno-rentowe stanowią ekwiwalent utraconych zarobków osób ubezpieczonych należny jedynie w sytuacji spełnienia ściśle określonych warunków, wskazanych w ustawie z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1251, ze zm.). Instytucja zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia w związku z podejmowaniem przez świadczeniobiorców zarobkowego zatrudnienia należy do ważnych zagadnień ubezpieczeń społecznych.

W założeniu świadczenia te przysługują w razie rzeczywistej lub domniemanej niezdolności do pracy. Wynika stąd reguła „albo zatrudnienie, albo świadczenie”, od której istnieją jednak pewne wyjątki. W przypadku emerytur, które są wypłacane po osiągnięciu pełnego – ustawowego - wieku emerytalnego uznaje się, że niedopuszczalne jest zawieszanie lub zmniejszanie emerytury, gdyż jest to świadczenie wysłużone i opłacone, a zatem należne w razie spełnienia ustawowych warunków, wymaganych do nabycia tego prawa, w związku z czym zarobkowanie przez emeryta nie może ograniczać wysokości pobieranej emerytury. Zawieszanie lub zmniejszanie świadczeń dotyczy natomiast osób poniżej progu wiekowego określonego w ustawie, gdyż w takim przypadku świadczenie emerytalno-rentowe ma bliższy lub dalszy związek z ryzykiem niezdolności do pracy, a nie z ryzykiem dożycia wieku emerytalnego.

Zawieszalność świadczeń nie jest jednak bezwzględna, m.in. dlatego, że z reguły nie mamy do czynienia z całkowitą utratą przez świadczeniobiorcę zdolności do zarobkowania. Mając to na względzie ustanowiono dwa progi przychodu: pierwszy na poziomie 70% (od 1 marca 2024 r. - 5278,30 zł) i drugi, wynoszący 130% (od 1 marca 2024 r. - 9802,50 zł) przeciętnego wynagrodzenia. Osiąganie zarobków do poziomu 70% przeciętnego wynagrodzenia nie ma ujemnego wpływu na prawo do świadczenia. Przekroczenie wyższego progu powoduje zawieszenie prawa do świadczenia. Przekroczenie natomiast progu niższego powoduje tylko zmniejszenie świadczenia. Jeżeli przychód osiągany przez świadczeniobiorcę przekroczy 70% przeciętnego wynagrodzenia, ale nie będzie wyższy niż 130% przeciętnego wynagrodzenia, emerytura, renta z tytułu niezdolności do pracy oraz renta rodzinna dla jednej osoby zostaną zmniejszone o kwotę przekroczenia, jednak nie więcej niż o kwotę

maksymalnego zmniejszenia (ustalaną przy kolejnych waloryzacjach), czyli od 1 marca 2024 r.:

- 890,63 zł - emerytura, renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy,
- 668,01 zł - renta z tytułu częściowej niezdolności do pracy,
- 757,08 zł - renta rodzinna dla jednej osoby.

Wskazane ograniczenia wynikają z istoty systemu ubezpieczeniowego, progi przychodu zostały jednak określone na wysokim poziomie w stosunku do poziomu wynagrodzeń w Polsce. Należy więc uznać, że nie stanowią istotnej bariery dla świadczeniobiorców. Informuję, że odpowiedź na pytania pana pośle Krzysztofa Bojarskiego, dotyczące przewidywanych postaw ubezpieczonych w przypadku zmiany zasad zawieszenia lub zmniejszenia świadczenia w związku z podejmowaniem przez świadczeniobiorców zarobkowego zatrudnienia, a co za tym idzie również ich wpływu na finanse Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, wymagałaby przeprowadzenia analiz i symulacji przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych, który dysponuje niezbędnymi w tym zakresie danymi statystycznymi.

Jednocześnie zapewniam, że sytuacja świadczeniobiorców jest przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej monitorowana na bieżąco, a wszystkie uwagi i propozycje oceniane są odpowiednio do wagi i zasadności przedłożonych argumentów oraz poddawane analizie pod kątem możliwości ewentualnego wprowadzenia ich w życie, tak aby wdrażane rozwiązania służyły poprawie sytuacji materialnej najuboższych emerytów i rencistów.

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej
dr hab. Sebastian Gajewski, prof. uczelni
Podsekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/